

(Sahne: Köy Meydanı. Ortada kimse yok, bir sessizlik hâkimdir. 30 saniye kadar hiç kimse görünmez. Daha sonra Halil çıkar ortaya ve çaresizlik içinde yürümeye başlar. Bir sağa bir sola volta atıp durur. Kendi kendine konuşmaya başlar.)

Halil, elini başına atar ve düşündüğünü belirtircesine başını kaşımaya başlar, sonra yüzünü yere eğerek:

— Ne yapsam, ne eylesem bilmiyorum. Ne olacakmış sanki cepheye gidince? Gidenlerin başı göğe mi erdi? Hepsi toprak olup geri döndü. Karıları, çocukları ortada kaldı. Bir lokma ekmeğe muhtaç dolaşıyorlar. Gerçi herkes onlara iyi davranıyor ama başlarında er olmayınca neye yarar ki? Diye söylenir.

(Şapkasını eline alır, mahzunlaşır, adımları seyrekleşir ve buğulu bir ses tonuyla):

— Anam bile artık oğlum diyerek okşamıyor beni. Ya köylüler (sesi hiddetlenir, yüzü asılır) ya köylüler; onlarda bana cephe almış gibi. Cepheye gideceğime onların cephe almasına karşı koymalıyım. Aman... Boş ver, ne olacaksa olur. Baştakiler de vatansever ellerinde her imkân var. (Umursamaz konuşur, omzunu silkeler) Onlar niye bir şey yapmadı sanki? Hepsi küplerini dolduruyor ya da kaçıp gidiyorlar.

(Şapkasını yere atar, başını hafiften sallar)(İçeriye Süleyman dayı girer. Halil hemen şapkeyi yerden alır ve utangaç bir tavırla şapkeyi önünde tutar, başı yerededir.)

Süleyman Dayı:

— Ne o deli oğlan, niye konuşuyorsun kendi kendine? Aladağ'da koyunları kurt mu kaptı; yoksa altın dolu küp mü buldun? Söyle bakalım anlat hele...

Halil: (Süleyman dayının dalga geçtiğini düşünerek)

— Vay be dayı. Nerede bizde küp bulacak şans. Hem bulsak ne olur ki? (Umursamadan konuşur)

Süleyman Dayı (Halil'in konuşmasına fırsat vermeyerek inandırıcı bir ses tonuyla):

— Yok öyle deme oğul! Buna kara haber denmez. Vatan uğrunda ölene laf söylenmez, dil uzatılmaz. Hem ayıptır hem de günahdır. Bu kara haber değildir, düğün haberidir inanan için. Bu kişi için şereftir, şandır. Bunları Senin aklın neden almaz ki. Ben anlamadım bu işi. Hiç bize Atalarımızın yıllardır at koşturduğu bu toprakları vermek düşer mi? Söyle bunu yüreğin nasıl kabul eder!

Halil (Kendinden emin bir şekilde):

— Zaten ben vermektan bahsetmiyorum vermem ama...

(Süleyman dayı sözüne keser):

— Aması maması yok bunun oğul. Bu uğurda neler vermişiz neler. Her şey fedadır bu yola.

Halil:

— Tamam da dayı, gidenler bin askere ne eyler ki? Onlarda top var, tüfek var, her bir şey var. Ben bir kuru canla ne eylerim.(Çaresizlik içindedir ve sesinde bu çaresizlik okunur)

Süleyman Dayı:

— Haklısın haklı olmaya ama bunun çaresi yoktur. Çare savaşmaktan geçer, mücadeleden geçer; kaçmaktan geçmez. Bu vatan da beş on yıl sonra çiçekler ellerinde çocuklar oynayacak, her insan yüreğinde umudun sevincini, korunu taşıyacak. (Sesi heybetlidir)

Halil:

— Senin söylediklerin düştür emmi düş... Buna başka bir şey denmez. Düşman topunu tüfeğini kapmış da gelmiş kapımıza, sen neler diyorsun, ne

anlatıyorsun bana. Masal bunlar, düş düş... (Elini pervasızca sallar)

Süleyman Dayı: (Kararlı şekilde)

— Sen inanma oğul. Unutma ki hayat onurlu mücadeleye girişmedikçe anlam ifade etmez. Bu düş de olsa dahi.

Halil:

— Düşün mücadelesi mi olurmuş dayı?

Süleyman Dayı:

— Evlat, Bir düşü gerçekleştirme olasılığı yaşamı ilginçleştirir ya da güzelleştirir. Hem düşlerde bir gün gerçek olacaktır. Karamsar olmak sen gibi genç yüreklere yakışmaz. Umut lazımdır bize umut.

Halil (Süleyman Dayının söylediklerinin etkisinde kalarak yere çöker, ellerini dizine koyar ve içini çekerek):

— Tamam da dayı me yapmalı bu durumda? (Ayağa kalkar)

Süleyman Dayı:

— Evlat bir şeye karar vermek başlangıçtan başka bir şey değildir. Çare gitmekten geçer. Gitmeli evlat gitmeli. Kardeşleri kuru toprakta yatarken döşek minder sana düşmez. Yumuşak kucak senin hakkın değildir. Bu hak cepheden al elleriyle dönen, pusatını göğsüne bastırmanın hakkıdır. (Biraz susar) Köyde bir karılar, çocuklar bir de benim gibi yaşlılar kalmıştır. Sen ne eylesin burada. Akranların hep oradalar. (Eliyle ötelere gösterir) Git oğul git. Durma burada. Sana yakışmaz bu korkaklık. Mert adamsın, yiğit adamsın. Elin hem silah tutar hem de buralarda uyuz köpekler gibi dolanırsın. Ben bunları söylerim söylemesine sakın bana gücenmeyesin.

(Halil'in gözleri yaşarır, hüzünlenir. Ne yapacağını bilemez bir türlü sanki değirmen taşının arasına düşmüş bir buğday tanesi gibi yüreği ezilir durur)

Halil: (Çaresizlik içinde)

— Yok, dayı yok amma...

(Süleyman Dayı, Halil'in hiddetle sözünü keser)

Süleyman Dayı:

— Habire amma çeker durursun. Ananla karınla helalleşte git. Heh de atına, sür dağlara öteye. Yazılacak destanın bir yaprağının mürekkebi senin al kanından olsun. Düşmanın ayakları altında inleyen şehidi azaptan kurtarasın, sen ve senin gibiler evlat her zaman ne istediğini bilmek sorunda. Haydi... (arkasını döner ve biraz yürüdüktan sonra sözüne devam eder) Geriye dönüp kaldığım yerden devam edeceğim diye düşün. Durma artık... (Eliyle bir işaret yapar ve çıkar)

Halil (yere çöker, elini başına koyar, başını ellerinin arasına aldıktan sonra içini çeker ve şöyle der):

— Galiba korkaklık kefenim olacak. Gayrı bu kefeni giymeden gitmeli. Ne yapıp edip gitmeli.

(Arkasını döner ve başını öne eğerek çıkar)

Kübra BİNİCİ 6/D